**Ustav Republike Hrvatske**

Ustav Republike Hrvatske

**Najvažniji zakonodavni akti iz područja kaznenog prava**

**Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18 i 126/19)**

S prvim danom 2013. godine stupio je na snagu novi Kazneni zakon koji donosi novine kao što su veće kazne i dulji rokovi zastare te uvodi nova kaznena djela kao što su neisplata plaće, obijesna vožnja u cestovnom prometu i nedozvoljena igra na sreću. Izmjenama i dopunama Kaznenog zakona iz prosinca 2012. godine, posjedovanje droge za osobne potrebe prebačeno je iz sfere kaznene odgovornosti u sferu prekršajne odgovornosti.

Kazneni zakon se dijeli na opći i posebni dio:

A) Opći dio Kaznenog zakona sadrži odredbe koje važe za sva kaznena djela. One uređuju opće pretpostavke kažnjivosti, kazne i kaznenopravne sankcije.

B) Posebni dio Kaznenog zakona sadrži opise pojedinih kaznenih djela i kazne koje se za njih mogu izreći, a tu spadaju i kaznena djela i za njih propisane kazne koje se nalaze u drugim zakonima. Djela propisana u hrvatskom Kaznenom zakonu su:

kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva
kaznena djela protiv života i tijela
kaznena djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda
kaznena djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja
kaznena djela protiv osobne slobode
kaznena djela protiv privatnosti
kaznena djela protiv časti i ugleda
kaznena djela protiv spolne slobode
kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta
kaznena djela protiv braka, obitelji i djece
kaznena djela protiv zdravlja ljudi
kaznena djela protiv okoliša
kaznena djela protiv opće sigurnosti
kaznena djela protiv sigurnosti prometa
kaznena djela protiv imovine
kaznena djela protiv gospodarstva
kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka
kaznena djela krivotvorenja
kaznena djela protiv intelektualnog vlasništva
kaznena djela protiv službene dužnosti
kaznena djela protiv pravosuđa
kaznena djela protiv javnog reda
kaznena djela protiv biračkog prava
kaznena djela protiv republike hrvatske
kaznena djela protiv strane države ili međunarodne organizacije
kaznena djela protiv oružanih snaga republike hrvatske

**Zakon o kaznenom postupku** (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - Odluka i Rješenje USRH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 i 126/19)

Ovaj Zakon utvrđuje pravila kojima se osigurava da nitko nedužan ne bude osuđen, a da se počinitelju kaznenog djela izrekne kazna ili druga mjera uz uvjete koje predviđa zakon i na temelju zakonito provedenog postupka pred nadležnim sudom.

Kazneni progon i postupak može se voditi i završiti samo prema pravilima i pod uvjetima propisanim zakonom.

U Zakon o kaznenom postupku u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene su sljedeći propisi EU:

Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima (SL L 280, 26. 10. 2010.),

Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o prevenciji i borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti žrtava trgovanja ljudima (SL L 101, 15. 4. 2011.),

Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o borbi protiv seksualne zlouporabe i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije (SL L 335, 17. 12. 2011.),

Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informaciju u kaznenom postupku (SL L 142, 1. 6. 2012.),

Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (SL L 350, 30. 12. 2008.)

Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.),

Direktiva 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6. 11. 2013.),

Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29. 4. 2014.),

Direktiva 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirna odluka Vijeća 2000/383/PUP (SL L 151, 21. 5. 2014.).
Direktiva 2016/343/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11. 3. 2016.),
Direktiva 2016/1919/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičenike i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga (SL L 297, 4. 11. 2016.).
Kazneni postupak se provodi na zahtjev ovlaštenog tužitelja.
Za djela za koja se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti ovlašteni tužitelj je državni odvjetnik, a za djela za koja se kazneni postupak pokreće po privatnoj tužbi ovlašteni tužitelj je privatni tužitelj. Za kaznena djela za koja je to propisano zakonom državni odvjetnik pokreće kazneni postupak samo na prijedlog žrtve. Ako zakonom nije drukčije propisano, državni odvjetnik je dužan pokrenuti kazneni postupak ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti, a nema zakonskih smetnji za progon te osobe.
Ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnova za pokretanje ili provođenje kaznenog progona, na njegovo mjesto može stupiti žrtva u ulozi oštećenika kao tužitelja uz uvjete određene ovim Zakonom.
**Zakon o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji** (NN 143 /12, 105/15)
Ovim Zakonom uređuju se pravne posljedice osude, ustrojstvo, vođenje, dostupnost, davanje i brisanje podataka iz kaznene evidencije i međunarodna razmjena podataka iz kaznenih evidencija te rehabilitacija.
Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:
Okvirna Odluka Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009., o organizaciji i sadržaju razmjene informacija iz kaznene evidencije između država članica
Odluka Vijeća 2009/316/PUP od 6. travnja 2009., o uspostavi Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) na temelju članka 11. Okvirne Odluke 2009/315/PUP.
U Republici Hrvatskoj kaznenu evidenciju ustrojava i vodi ministarstvo nadležno za pravosuđe koje je ujedno i središnje tijelo za razmjenu tih podataka s drugim državama (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
Kaznena evidencija vodi se za fizičke i pravne osobe (u daljnjem tekstu: osobe) koje su za kaznena djela pravomoćno osuđene u Republici Hrvatskoj.
Kaznena evidencija vodi se i za državljane Republike Hrvatske i za pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su za kaznena djela pravomoćno osuđene izvan Republike Hrvatske, ako su ti podaci dostavljeni Ministarstvu.
U okviru kaznene evidencije sadržan je i popis pravomoćno osuđenih osoba za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i ostalih kaznenih djela iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona.

**A) Najvažniji zakonodavni akti u području građanskog, trgovačkog i upravnog prava u Republici Hrvatskoj su:**

**Zakon o obveznim odnosima** (NN br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
Zakonom se uređuju osnove obveznih odnosa (opći dio) te ugovorni i izvanugovorni obvezni odnosi (posebni dio).
Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva.
**Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima** (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152 /14.)
Ovaj Zakon uspostavlja opće uređenje pripadanja stvari osobama; pravila ovoga Zakona primjenjivat će se i na pripadanje stvari koje su podvrgnute nekom posebnom pravnom uređenju, ako nisu s tim uređenjem u suprotnosti.
Što god je zakonom određeno za pravo vlasništva i vlasnike, vrijedi na odgovarajući način i za sva druga stvarna prava, ako za njih nije što posebno određeno zakonom niti proizlazi iz njihove pravne naravi.
**Zakon o nasljeđivanju** (NN br. 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)
Ovim se Zakonom uređuje pravo nasljeđivanja, te pravila po kojima sud, druga tijela i ovlaštene osobe postupaju u nasljednim stvarima.
**Zakon o zemljišnim knjigama** (NN br.63/19)
Zakonom se uređuju pitanja vezana uz pravno stanje nekretnina na području Republike Hrvatske, mjerodavnom za pravni promet, uređuje se način i oblik vođenja zemljišnih knjiga (gruntovnica), ako za neka zemljišta nije što posebno određeno.
**Zakon o parničnom postupku** (NN, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19)
Ovim se Zakonom uređuju pravila postupka na temelju kojih sud raspravlja i odlučuje u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka i građanina, o osobnim i obiteljskim odnosima građana te u radnim, trgovačkim, imovinskim i drugim građanskopravnim sporovima, ako zakonom nije za neke od tih sporova određeno da u njima sud rješava po pravilima kojega drugog postupka.
**Ovršni zakon** (NN br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20)
Ovim se Zakonom uređuje postupak po kojemu sudovi i javni bilježnici provode prisilno ostvarenje tražbina na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava (ovršni postupak) te postupak po kojemu sudovi i javni bilježnici provode osiguranje tražbina (postupak osiguranja), ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.
Ovim se Zakonom uređuju i materijalnopravni odnosi koji se zasnivaju na temelju ovršnih postupaka i postupaka osiguranja.

**B) Najvažniji zakonodavni akti u području pravosudne suradnje:**

**Zakon o međunarodnom privatnom pravu (NN 101/17)**
Zakonom se uređuje:
mjerodavno pravo za privatnopravne odnose s međunarodnim obilježjem
nadležnost sudova i drugih tijela Republike Hrvatske u pravnim stvarima čiji su predmet odnosi iz točke 1. ovoga članka i pravila postupka
priznanje i ovrha stranih sudskih odluka u pravnim stvarima čiji su predmet odnosi iz točke 1. ovoga članka.

**Detaljnije na poveznici:**
https://pravosudje.gov.hr/pristup-informacijama-6341/zakoni-i-ostali-propisi/zakoni-i-propisi-6354/6354
Više informacija

Posljednji put ažurirano: 01/10/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.